

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці: нові підходи у вищій освіті : зб. тез доп. навч.-метод. конф., Вінниця, 3 берез. 2026 р. / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Вінниця, 2026. 828 с.

У збірнику матеріалів конференції представлено результати наукових досліджень та практичних напрацювань, присвячених актуальним питанням трансформації сучасної освіти (зокрема медичної) в умовах глобальної цифровізації. Висвітлено ключові аспекти інтеграції європейських стандартів у вітчизняний освітній простір; впровадження в освітній процес інноваційних технологій (ШІ, VR/AR, e-learning симуляційне навчання), інструментів гейміфікації. Розглянуто реалізацію інтердисциплінарних підходів та новітніх педагогічних стратегій, кращих освітніх практик у підготовку фахівців.

Особливу увагу приділено питанням формування професійних компетентностей, удосконаленню методів контролю знань; відповідності освітніх програм тенденціям розвитку вітчизняного та світового ринків праці; удосконаленню внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, а також дотриманню принципів академічної доброчесності як фундаменту якості освіти.

Видання розраховане на науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів освіти, працівників медичної галузі, які цікавляться впровадженням інновацій у педагогічну практику.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Петрушенко В. В.**, д-р. мед. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мазур Г. М.**, в. о. начальника навчального відділу

Члени редакційної колегії:

Белов О. О., д-р. мед. наук, доцент., **Заїчко Н. В.**, д-р мед. наук, професор, **Назарчук О. А.**, д-р мед. наук, професор, **Орлова Н. М.**, д-р мед. наук, професор, **Пипа Л. В.**, д-р мед. наук, професор, **Поліщук С. С.**, д-р мед. наук, професор, **Пшук Н. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Чорна В. В.**, д-р мед. наук, доцент, **Шінкарук-Диковицька М. М.**, д-р мед. наук, професор, **Браткова О. Ю.**, канд. мед. наук, доцент, **Гуцол В. В.**, канд. фарм. наук, доцент, **Михайлова І. В.**, канд. хім. наук, доцент, **Піліпонова В. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Таран І. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Якименко О. Г.**, канд. мед. наук, доцент

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

<i>міждисциплінарних засідань студентського наукового гуртка на кафедрі очних хвороб</i>	435
Кременська Л. В., Криклива С. Д., Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Роль екології у формуванні професійної компетентності майбутнього фармацевта</i>	438
Кременський О. О., Резнік Я. В., Родінкова В. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Аеробіологія як інтегративний освітній ресурс у підготовці фахівців медичного університету</i>	441
Кулик Л. Г. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Особливості викладання фтизіатрії в умовах освітніх інновацій</i>	445
Лациба В. П., Трухманова С. Л., Іванова Н. В., Ратушняк І. І. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Формування національної ідентичності в умовах українського фронтиру: синергетичний вимір</i>	448
Лисунець О. В., Кулешов О. В., Дідик Н. В., Шевчук О. К. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Вплив офлайн навчання на формування та розвиток м'яких та професійних навичок у студентів медичного факультету</i>	452
Лісова Б. О., Городецька О. О. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Удосконалення професійних компетентностей майбутніх медиків шляхом використання інтегративних підходів у навчанні</i>	455
Лопаткіна О. П., Галунко Г. М. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Виклики та перспективи впровадження онлайн-навчання в медичних закладах освіти</i>	457
Мазур О. П., Білошицька А. В., Полесья Т. Л., Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова. <i>Міждисциплінарна інтеграція у воєнно-польовій хірургії (історичний спадок М. І. Пирогова)</i>	461
Мазур О. Г., Пугач М. М., Коноплицька А. П., Чернопищук Н. П. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Роль міждисциплінарних зв'язків у викладанні дисципліни «Педіатрія» при підготовці конкурентноспроможного фахівця спеціальності «Медична психологія»</i>	464
Майко О. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Flipped classes learning як модель студентоцентрованого навчання при викладанні внутрішньої медицини</i>	466
Михайлова І. В., Ющенко Т. І., Бобрук В. П. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Роль міждисциплінарних завдань у формуванні професійної відповідальності майбутнього фармацевта</i>	469

національного медичного університету [*Bulletin of Vinnytsia National Medical University*], 29(3), 502–505. <https://doi.org/10.xxxx>

3. Ministry of Health of Ukraine (2023) Наказ Міністерства охорони здоров'я України 19 січня 2023. №102. Туберкульоз. Стандарти медичної допомоги (215с)

[Orden of the Ministry of Health of Ukraine of January].

УДК 94(477):323.1:316.7

Лациба В. П., канд. іст. наук, доцент
Трухманова С. Л., канд. іст. наук, доцент
Іванова Н. В., Ратушняк І. І.
Кафедра філософії та суспільних наук
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ УКРАЇНСЬКОГО ФРОНТИРУ: СИНЕРГЕТИЧНИЙ ВИМІР

Очевидно, що в умовах сучасних викликів, освітнє середовище потребує модернізації і принципово нового наукового дискурсу, зокрема, в суспільствознавстві. Проблема формування національної ідентичності в історико-культурному контексті є комплексною і міждисциплінарною і її вирішення можливе у межах синергетичного підходу, оскільки її досліджують практично в усіх соціогуманітарних науках: історії, філософії, соціології тощо. Відтак, постає питання фронтиру (порубіжжя), як території і простору активної взаємодії і спротиву. Ця проблема була і залишається надзвичайно глибокою і актуальною. Націєтворення в умовах фронтиру було доленосним для багатьох народів. У «довгому» ХІХ столітті з'явилися засадничі напрацювання історії і теорії фронтиру. Серед найбільш цікавих і змістовних варто виокремити «Значення фронтиру в американській історії» [6] відомого американського історика Фредерика Тернера; українських істориків-корифеїв Володимира Антоновича «Три національні типи народні» [2]; Михайла Грушевського «Хто

такі українці і чого вони хочуть?» [4]; Стефана Томашівського «Українська історія, Старинні і середні віки» [7].

У наш час проблеми українського фронтиру плідно досліджують Сергій Плохій «Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі» [5]; Сергій Громенко «Український Мультифронтир: нова схема історії України (неоліт – початок ХХ століття)» [8] та ін.

У цьому контексті варто відзначити зусилля кафедри філософії та суспільних наук, враховуючи також інтернаціоналізацію освітнього процесу, по розкриттю гносеологічного і виховного потенціалу суспільствознавчих дисциплін у їх синергетичному поєднанні для дослідження феномену українського фронтиру, зокрема, пояснюючи, чому українці є саме такими, якими вони є сьогодні.

Відтак, надзвичайно важливим і актуальним є завдання формування та реалізації політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, особливо у молоді, як запоруки єдності та безпеки в суспільстві і державі.

У роботі використана загальнонаукова методологія дослідження, зокрема такі методи як порівняльний, аксіологічний та метод структурного аналізу.

Український фронтір як історичний процес і соціокультурне середовище яскраво засвідчує умови та особливості формування території, нації, держави на перетині різних політичних, культурних, релігійних світів. Це була не лише географічна межа, а й динамічне соціокультурне середовище, у якому ідентичність поступово вибудовувалася через взаємодію, конфлікт і адаптацію.

Синергетичний вимір цього процесу полягає в тому, що національна ідентичність формувалась не як результат дії одного домінантного чинника (мови, етнічного походження чи державності), а як нелінійний підсумок взаємодії багатьох процесів, які посилювали або трансформували одне одного. Саме фронтірні (порубіжні) умови: постійна небезпека, мобільність населення, нестабільність політичних кордонів і торгівельних ареалів – сприяли появі нових форм солідарності, самоврядування та колективної відповідальності.

Український козацький феномен є класичним і водночас унікальним прикладом синергетичного ефекту фронтиру. Поєднання військової необхідності, соціальної відкритості, православної традиції та ідеї особистої свободи створило особливий тип ідентичності, в якому етнічні, соціальні, культурні та політичні виміри взаємно підсилювалися. Козацтво стало не лише військовою спільнотою, а й символом свободи та автономії, що згодом було інтегровано в національний міф і політичну культуру України. Таким чином, козацтво стало джерелом «ДНК» національного характеру, сформувавши специфічні риси української ідентичності – автономність, як своєрідну недовіру до вертикальної владної ієрархії і віру в силу громади; месіанізм захисника, як «щита» цивілізації проти варварства і хаосу; волелюбність, коли свобода сприймається не як абстракція, а як фізична необхідність для виживання.

У сучасних умовах глобального цивілізаційного зламу та російської агресії український фронтір набуває нових сенсів. Він перестає бути периферією й все більше перетворюється на новий простір генерації смислів, де синергія історичної пам'яті, громадянської активності, цифрової культури та політичної суб'єктності формує сучасну модель української ідентичності – відкритої, але ціннісно окресленої.

Теоретично та концептуально сучасна національна ідентичність базується на кількох критично важливих вимірах:

- структурному, що складається з когнітивного (знання історії, мови, символів, культурних кодів), що в умовах фронтиру забезпечує міцність базових знань «хто ми є»; емоційного (почуття гордості, солідарності та відповідальності за свою країну); поведінкового (готовність захищати свою родину, країну, державу, громадський активізм, волонтерство, благодійність);

- ідентичність через «іншого» (саме в ситуації конфлікту чи взаємодії з іншою культурою гостріше і швидше усвідомлюється власна унікальність і самодостатність). Українська ідентичність значною мірою формувалась і гартувалась у перманентній боротьбі з імперськими і шовіністичними наративами;

– відмінність та спорідненість національної і громадянської ідентичності (якщо для етнічної ідентичності у більшій мірі притаманні походження, кров, мова предків, традиції, то для громадянської – спільні політичні цінності, Конституція, лояльність до держави).

Отже, все це разом створює міцну основу для національної і ментальної стійкості українців. Адже сама назва «Україна» етимологічно, будучи тісно пов'язаною з поняттям фронтиру, ідентифікує її і як «браму Європи», і як «лабораторію ідентичності». Сьогодні українська національна ідентичність у вимірі фронтиру – це солідарність вільних людей, об'єднаних спільною екзистенційною загрозою та спільним покликом до свободи.

Список використаних джерел:

1. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України від 13 груд. 2022 р. № 2834-IX. *Голос України*. 2022. 31 груд. (№ 267).

2. Антонович В. Б. Три національні типи народні /вступна стаття О. В. Яся. *Український історичний журнал*. 2017. № 3. С. 189–190.

3. Грицак Ярослав. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ : Портал, 2021. 432 с.

4. Грушевський Михайло. Хто такі українці і чого вони хочуть. Київ : Т-во «Знання» України, 1991. 240 с.

5. Плохій Сергій. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. К. : Критика, 2015. 456 с.

6. Тернер Фредерик. Значення фронтиру в американській історії. *Україна модерна*. 2011. 4 листоп.

7. Томашівський С. Історія України. Старинні і середні віки. Київ : Варта, 1991. 224 с.

8. Український Мультифронтир: нова схема історії України (неоліт – початок ХХ століття). Харків : Фабула, 2024. 480 с.